

ریاست جمهوری

معاونت علمی و فناوری

سازگاری و توسعه زیست فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP)

طرح " تولید نهال های کشت بافتی (زیتون، آرگان، عناب، سنجد، انار و خرما)

سازگار با مدیریت کم آبیاری "

تهیه شده توسط گروه / کارگروه: زیست فناوری کشاورزی

آخرین مهلت ارائه پیشنهاد طرح:.....

تاریخ تهیه: مهر ۱۳۹۶

ریاست جمهوری
معاونت علمی و
فناوری
سازمان توسعه و
فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) طرح
تولید نهال‌های کشت بافتی (زیتون، آرگان، عناب، سنجد، انار و
خرما) سازگار با مدیریت کم آبیاری

تاریخ تهیه:

۱. شرح کلی، اهمیت و اهداف مورد نظر برای طرح

یکی از اهداف اصلی در برنامه‌های اقتصادی کشورهای در حال توسعه، تجارت خارجی و صادرات می‌باشد که در اقتصاد کشورها از اهمیت فزاینده‌ای برخوردار است. اهمیت و جایگاه تجارت خارجی در توسعه اقتصادی تا به حدی است که از آن به عنوان موتور رشد و توسعه اقتصادی یاد می‌شود. در حال حاضر تلاش‌های گسترده‌ای جهت تشویق شرکت‌ها به صادرات صورت می‌گیرد، چرا که این امر مهم، توسعه وضعیت رقابتی، افزایش اشتغال در داخل و بهبود درآمدهای ارزی کشور را فراهم می‌سازد.

با توجه به اهمیت لزوم کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی کشور ضرورت توجه به نقش کشاورزی و منابع طبیعی برجسته‌تر می‌شود. جایگاه محصولات کشاورزی در توسعه اقتصادی، زیست محیطی و اشتغالزایی، به حدی است که می‌توان امروزه روند تعمیق و احیاء آن را به ویژه در جهت افزایش صادرات غیرنفتی، به عنوان یکی از شاخص‌های اصلی توسعه اقتصاد ملی در کشور مدنظر قرار داد.

با توجه به پتانسیل ایران که یکی از خاستگاه‌ها و زادگاه‌های طبیعی بسیاری از گیاهان باغی و زینتی و برخی از درختچه‌ها بشمار می‌آید و نیز رویشگاه اصلی بسیاری از گیاهان دارویی محسوب می‌شود، از نظر اقتصادی و صادرات گل و گیاه و همچنین فرآورده‌های به دست آمده از آنها هنوز موقعیت مناسبی در سطح دنیا ندارد. مضاف بر این نرخ بالای رشد جمعیت و محدود بودن منابع آب و خاک از یک سو و تولید سریعتر محصولات با کیفیت بهتر از سوی دیگر، ضرورت استفاده بهینه از امکانات موجود را بیش از پیش برجسته می‌نماید. بنابراین استفاده بهینه از منابع آب موجود (کشت گیاهان به صورت دیم و یا با استفاده از سیستم‌های آبیاری نوین شامل آبیاری قطره‌ای) و اراضی بلاکشت و شیب دار و همچنین استفاده از تکنولوژی‌های جدید کشت بافت و مهندسی ژنتیک، تنها راه رسیدن به موقعیت مناسب تولید، افزایش صادرات، کاهش واردات و کسب موقعیت مناسب در بین سایر کشورهای تولید کننده این محصولات می‌باشد.

ریاست جمهوری
معاونت علمی و
فناوری
ساز و توسعه زیست
فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) طرح

تولید نهال‌های کشت بافتی (زیتون، آرگان، عناب، سنجد، انار و
خرما) سازگار با مدیریت کم آبیاری

تاریخ تهیه:

امروزه از روش‌های نوین کشاورزی نیز به منظور تکثیر گیاهان می‌توان استفاده کرد. در حال حاضر کشت بافت و بویژه ریزازدیادی یکی از گسترده‌ترین کاربردهای بیوتکنولوژی است که دریچه‌ای تازه پیش روی محققان علوم زیستی گشوده به نحوی که در مقایسه با روش‌های اصلاح سنتی گیاهان، تسریع قابل ملاحظه‌ای در مدت زمان اجرای برنامه‌های اصلاحی را سبب شده است و امکان انجام تلاقی‌های بین جنسی را نیز فراهم نموده است، به طوری که ریزازدیادی تجارتي گیاهان به منظور عاری نمودن آنها از عوامل بیماری زا، مقاوم به تنش‌های محیطی، تولید پایدار در طول سال، کیفیت بالا، تولید گیاهان یکسان ژنتیکی و سایر خصوصیات زراعی و باغبانی مطلوب انجام شده است. کاربرد این روش در بسیاری از گیاهان مهم اقتصادی امکان پذیر است.

این روش در اکثر گیاهان چند ساله باعث کاهش دوره نونهالی و زود باردهی آنها شده و تکثیر آنها به فضای بسیار کمتری نیاز دارد. بنابراین تکثیر گیاهان از این طریق می‌تواند یک جایگزین مناسب برای ازدیاد گیاهان از طریق سنتی باشد زمانی که روش‌های سنتی قادر به تامین تقاضا برای تکثیر مواد گیاهی نمی‌باشند، این روش می‌تواند میلیون‌ها گیاه را با عملکرد بالا و به صورت یکنواخت تولید نماید. فن‌آوری کشت بافت برای تکثیر انبوه در کاربردهای صنعتی به خوبی مورد بهره برداری قرار گرفته است.

از طرفی بحران آب، گرم شدن هوا و تغییرات اقلیمی، به یکی از چالش‌های اصلی ایران و حتی جهان تبدیل شده است. به طوری که متخصصان کشاورزی به دنبال راه حل‌هایی جهت غلبه بر این مشکل می‌باشند. با توجه به این موضوع که تقریباً همه اراضی مطلوب کشور برای کشاورزی مورد استفاده قرار گرفته است و جای جدیدی برای توسعه این صنعت مهم وجود ندارد، کشت گیاهان در زمین‌های بلاکشت و شیبدار و استفاده بهینه از منابع انرژی و آبی مناطق مختلف کشور، از طریق کشت دیم و استفاده از روش‌های نوین یکی از روش‌های مقابله با این بحران می‌باشد.

در صورت وجود پایگاه علمی توانمند و آگاه برای پشتیبانی علمی مناسب در کلیه مراحل کشت گیاهان به روش دیم و وجود دانش علمی کافی در این زمینه، سود اقتصادی زیادی به دنبال خواهد داشت. بررسی مناطق جغرافیایی کشور و

ریاست جمهوری
معاونت علمی و
فناوری
سازمان توسعه زیست
فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) طرح
تولید نهال‌های کشت بافتی (زیتون، آرگان، عناب، سنجد، انار و
خرما) سازگار با مدیریت کم آبیاری

تاریخ تهیه:

انتخاب گونه متناسب با شرایط آب و هوایی و بارش‌های منطقه، اجرای درست عملیات خاکورزی و نیز پرورش نهال‌های سالم جهت کشت به روش دیم در مناطق مختلف بسیار حائز اهمیت می‌باشد.

۲. ذینفعان

تولید کنندگان نهال‌های کشت بافتی
سازمان محیط زیست
وزارت جهاد کشاورزی دفتر باغبانی
اتحادیه سراسری تعاونی‌های کشاورزی باغداران ایران

۳. مشخصات فنی طرح

نظر به مشتری مدار بودن طرح از طرف دولت در خصوص ۵۰۰ هزار هکتار از اراضی شیبدار در کشور در شرایط دیم، به نظر می‌رسد تا تولید نهال‌های کشت بافتی تعدادی از محصولات متحمل به شرایط خشکی و کشت آنها در اقالیم مرتبط بتواند منجر به تحولی در شرکت‌های کشت بافتی برای تولید نهال‌های یک دست گردد.

۴. محدوده مکانی مورد نظر برای اجرای طرح (در صورت امکان)

استان‌های با میزان نزولات کمتر از ۱۵۰ میلی‌متر در سال که ۸ استان کشوری را مطابق آخرین بررسی‌ها در بر می‌گیرد.

ریاست جمهوری
معاونت علمی و
فناوری
ستاد توسعه زیست
فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) طرح
تولید نهال‌های کشت بافتی (زیتون، آرگان، عناب، سنجد، انار و
خرما) سازگار با مدیریت کم آبیاری

تاریخ تهیه:

۵. محدوده طرح و رئوس شرح خدمات مورد انتظار

۱۲ ماه مشتمل بر

۱. تهیه اکسپلنت
۲. تکثیر در شیشه
۳. خوگیری در گلخانه
۴. خوگیری در شرایط طبیعی
۵. توزیع کشوری

۶. مدت زمان اجرای طرح و محدودیت‌های زمانی کلی (در صورت وجود)

۱۲ ماه

۷. محصولات، مستندات قابل تحویل و محدوده طرح

تولید نهال‌های کشت بافتی ۶ گیاه متحمل به تنش کم آبیاری

۸. استانداردهای مورد انتظار برای طرح (در صورت وجود)

نهال‌های تولیدی از هر شرکت باید یک دست و عاری از بیماری باشند.

۹. فرآیند تحویل طرح به ستاد

ریاست جمهوری
معاونت علمی و
فناوری
ستاد توسعه زیست
فناوری

درخواست برای ارائه پیشنهاد (RFP) طرح
تولید نهال‌های کشت بافتی (زیتون، آرگان، عناب، سنجد، انار و
خرما) سازگار با مدیریت کم آبیاری

تاریخ تهیه:

ناظرین ستاد نسبت به بررسی یکنواختی نهال‌های تولیدی و همینطور عاری بودن از بیماری‌ها اطمینان حاصل نمایند.

۱۰. ریسک‌ها و محدودیت‌های احتمالی اجرای طرح

ندارد

۱۱. حداقل تخصص‌ها و تجربیات مورد انتظار تیم پیشنهاددهنده

کارشناسی ارشد متخصص در کشت بافت با تجربه کار گزارش شده بطور رسمی
کارشناس ارشد تغذیه گیاهی
کارشناسی ارشد بیماری‌های گیاهی با تخصص در شناسایی بیماری‌های ویروسی، باکتریایی و قارچی

۱۲. نحوه ارسال پروپوزال و اطلاعات تماس

پروپوزال‌ها بعد از تهیه باید به صندوق حمایت از سرمایه گذاری زیست فناوری به آدرس ذیل ارسال شوند.

آدرس پست الکترونیک مسئول مربوطه: iranbtf@gmail.com

شماره تماس: ۸۸۴۸۲۵۵۸ - واحد تسهیلات و سرمایه گذاری